

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

ΣΚΑΚΙ ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Δημιουργός Ζουμπουλή- Ματέλη Μυρσίνη
Δήμου Μαρία
ΦιλIANΟΥ Κατερίνα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Η εκμάθηση των βασικών κανόνων του πνευματικού αθλήματος του σκακιού, μέσα από παιγνιώδεις και εικαστικές δράσεις.

Το σκάκι μπορεί να αποτελέσει ένα εκπαιδευτικό εργαλείο, με σκοπό να βοηθήσει τους μαθητές τόσο στη μαθησιακή τους ετοιμότητα και διαδικασία και γενικότερα στην ακαδημαϊκή τους εξέλιξη, όσο και σε πολλές άλλες πτυχές της προσωπικότητας τους όπως η συμπεριφορά, η κοινωνικοποίηση, κλπ. Σκοπός του εκπαιδευτικού υλικού είναι η εκμάθηση των μαθητών/μαθητριών Νηπιαγωγείου και Δημοτικού σχολείου του σκακιστικού παιχνιδιού με στόχο τη χρήση του κυρίως ως εργαλείου μάθησης. Με την εισαγωγή του σκακιού στην εκπαίδευση, προσβλέπουμε σε πιθανά οφέλη διττά. Αφενός των μαθητών στη μάθηση, στο χαρακτήρα, και στη συμπεριφορά (κοινωνικογνωστική προσέγγιση) και αφετέρου των εκπαιδευτικών στη διαθεματική προσέγγιση, σε μεμονωμένα μαθήματα (μαθηματικά, γλώσσα κλπ) και στη διαχείριση της τάξης. Η προσέγγιση θα γίνει με θεωρίες συμπεριφοριστικές (Behaviouristic), γνωστικές (Cognitive), ανθρωπιστικές (Humanistic) και κοινωνικής μάθησης (Social learning). Η εκμάθηση θα γίνει διαθεματικά, βασισμένη σε παιγνιώδεις δραστηριότητες με θέμα το σκάκι.

ΣΧΟΛΕΙΟ	Νηπιαγωγείο Ταξιαρχών Λέσβου	Τμήμα	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:2023- 24
Θεματική	ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ	Υποθεματική	STEM/STEAM
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Νηπιαγωγείο		
Τίτλος	ΣΚΑΚΙ ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΙΑ		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες μάθησης του 21ου αιώνα (4cs), δεξιότητες ζωής, δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης, δεξιότητες του νου		

Στοχευόμενες δεξιότητες

Κύκλος 1ος - Δεξιότητες Μάθησης του 21ου αιώνα 4cs:

Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Ψηφιακή επικοινωνία, Ψηφιακή συνεργασία, Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας, Συνεργασία, Δημιουργικότητα

Κύκλος 2ος - Δεξιότητες ζωής:

Κοινωνικές δεξιότητες, Προσαρμοστικότητα και Υπευθυνότητα

Κύκλος 3ος Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης:
Δεξιότητες διαχείρισης των Μέσων: Πληροφορικός γραμματισμός, Ψηφιακός γραμματισμός, Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών, Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού

Κύκλος 4ος Δεξιότητες του νου: Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός, Οργανωσιακή σκέψη, Επίλυση προβλημάτων, Μελέτη περιπτώσεων, Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές με θέμα το σκάκι

1ο εργαστήριο

“Δεξιότητες στόχευσης του προγράμματος. Ενδυνάμωση ομάδας - έναυσμα ενδιαφέροντος. Το σκάκι”

Προσδωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Να είναι σε θέση οι μαθητές :

-να εμπλέκονται σε δραστηριότητες γνωστικής προετοιμασίας: 1. Βλέπω Σκέφτομαι-Αναρωτιέμαι

-να διατυπώνουν ερωτήματα, τα οποία μπορούν να απαντηθούν μέσω της διερεύνησης δεδομένων, να οργανώσουν τις γνώσεις τους γύρω από νέες έννοιες να έρθουν σε επαφή με το Σκάκι.

Διαβάσαμε με τα παιδιά παραμύθια για το σκάκι όπως : **"Μια φορά κι έναν καιρό ήταν το σκάκι"** (Γιουβαντσιούδη Κώστα & Μουσιάδου Ειρήνης) και ακούσαμε την ιστορία του Σισσα ή αλλιώς μια ιστορία για τη δύναμη των αριθμών.

2ο εργαστήριο

“Εκμάθηση κανόνων σκακιού”

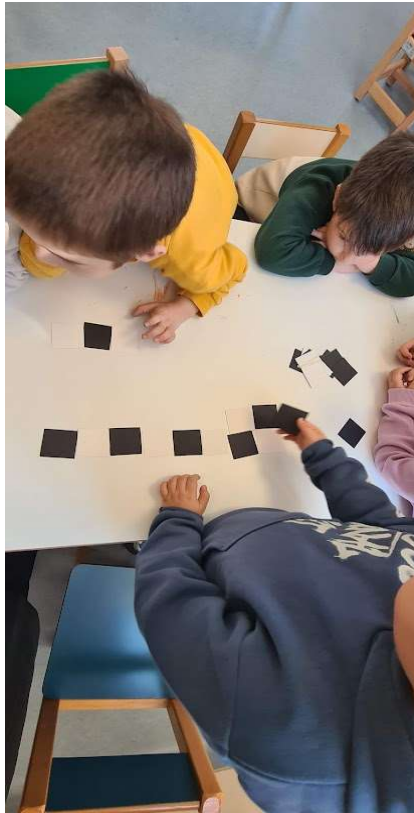
Προσδωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

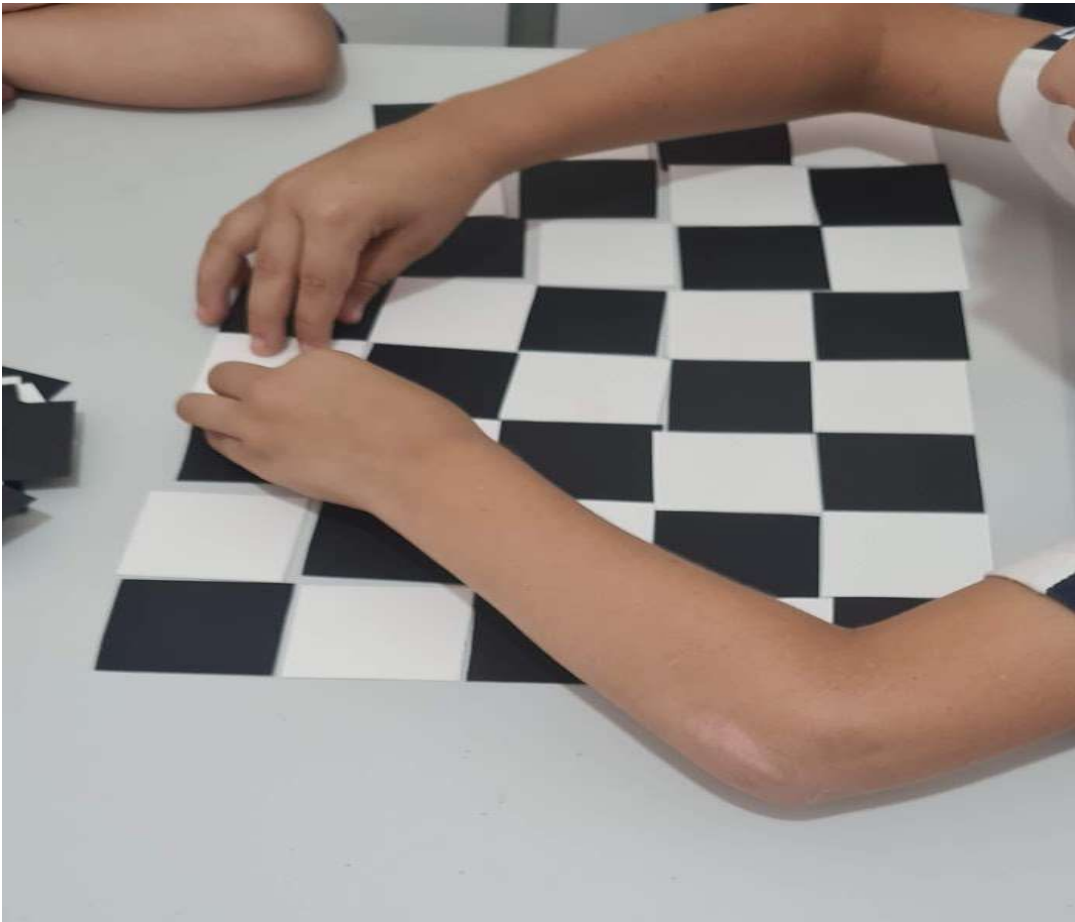
Να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τον μαγικό κόσμο των άσπρων και μαύρων τετραγώνων. Σημαντική είναι η συμβολή του/της εκπαιδευτικού που θα πρέπει να επιμένει στην παρουσίαση των κανόνων μέσω παιγνιωδών δραστηριοτήτων, κυρίως και όχι μέσω απλών φυλλαδίων.

Παρουσιάσαμε (με φυσικό και απτικό και ψηφιακό τρόπο) μια σκακιέρα και συζητήσαμε με τα παιδιά για τα χρώματα και τα σχήματα της σκακιέρας. ακούσαμε το τραγούδι : " Το τεράγωνο " και στη συνέχεια, οι μαθητές και οι μαθήτριες ατομικά ή ομαδικά κλήθηκαν να ζωγραφίσουν ή να κατασκευάσουν μια σκακιέρα κόβοντας άσπρα και μαύρα τετράγωνα και τοποθετώντας τα εναλλάξ οριζόντια και κάθετα.

3ο εργαστήριο

“Παίζουμε σκάκι σε σκακιέρες, σε ομάδες με τους/τις συμμαθητές/συμμαθήτριές μας”

Προσδωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Ο μαθητές να είναι σε θέση:

- να συμμετέχουν σε μια συζήτηση,
- να επιχειρηματολογούν και να διατυπώνουν ερωτήσεις,
- να «παίζουν»,
- να εντοπίζουν και να αναπαριστούν διαδρομές με σύστημα αναφοράς έξω από το σώμα τους, με τη χρήση ποικίλων χωρικών εννοιών

Σ αυτό το εργαστήριο διδαχθήκαμε τους βασικούς κανόνες του σκακιού. Σ' αυτό μας βοήθησαν οι γνώσεις της νηπιαγωγού, πολλά βιβλία σχετικά με το σκάκι και πολλά βίντεο και διαδραστικές ασκήσεις.

4ο εργαστήριο

“Σχεδίαση σκακιέρας. Βιωματική επαφή των μαθητών/τριών”

Προσδωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Να έρθουν οι μαθητές σε βιωματική επαφή αρχικά με τη σκακιέρα και, μέσω της διάδρασης, να αντιληφθούν σε βάθος τους κανόνες του παιχνιδιού.

Τα παιδιά χρησιμοποιώντας κιμωλίες και χρώματα που επέλεξαν τα ίδια τα παιδιά έφτιαξαν μια σκακιέρα στην αυλή χρησιμοποιώντας τα πλακάκια. Έπειτα τα ίδια έγιναν πιόνια και έπαιξαν πάνω στη σκακιέρα ακολουθώντας τους κανόνες που είχαν μάθει.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

5ο εργαστήριο

“Κατασκευή σκακιστικών κομματιών. Εικαστικές δημιουργίες με θέμα το σκάκι

Προσδωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Να έχουν βιωματική επαφή με τα κομμάτια. Οι μαθητές/τριες θα ενεργοποιήσουν τις καλλιτεχνικές ανησυχίες τους με ερέθισμα το σκάκι, θα μάθουν για κατασκευαστικές τεχνικές και τεχνικές ζωγραφικής ενώ παράλληλα θα ανοίξουν και τους ορίζοντες τους για τον τρόπο που βλέπουν τον κόσμο. Οι δραστηριότητες γίνονται σε ολομέλεια με ομάδες και καλλιεργείται:

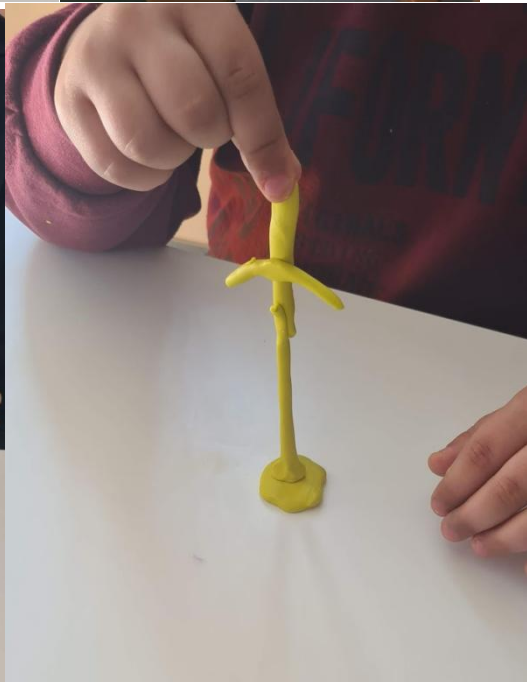
-η ομαδοσυνεργατικότητα, η δεξιότητα της συνεργασίας, η αλληλεπίδραση και το ομαδικό αίσθημα (Δεξιότητες Κοινωνικής ζωής).

-Οι διαδικασίες αναζήτησης πληροφοριών, η καταχώρηση και η αξιολόγησης ενός προβλήματος.

6ο εργαστήριο

“Διαθεματική προσέγγιση του σκακιστικού παιχνιδιού. Συνέντευξη από πρωταθλητές και διακεκριμένους αθλητές του σκακιού”

Προσδωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Ο στόχος του εργαστηρίου είναι διττός:

- Να συνδέσουν οι μαθητές το σκάκι με μαθήματα του σχολείου είτε άμεσα είτε έμμεσα
- η αρχική προσπάθεια των μαθητών να μάθουν και να εντρυφήσουν στη ζωή (τη σκακιστική και όχι μόνο) του πρωταθλητή να δημιουργήσει ένα πρότυπο ανθρώπου που έχει διαπρέψει σε έναν τομέα. Τα ερεθίσματα σχετικά με τη ζωή του πρωταθλητή θα λειτουργήσουν προσθετικά στον προβληματισμό των μαθητών και στην εξαγωγή των κατάλληλων ερωτήσεων μετέπειτα.

Προσκαλέσαμε στο νηπιαγωγείο μας δυο σκακιστές που έχουν διακριθεί σε αγώνες σκάκι. Τους κάναμε ερωτήσεις όπως “πως μπορούν να κερδίζουν τον αντίπαλο”, “πόσα μετάλλια έχουν πάρει”, “πόσα χρόνια παίζουν” κ.α Έπαιξαν με τα παιδιά, τους έδωσαν παραπάνω πληροφορίες για το σκάκι και τους έλυσαν απορίες .

7ο εργαστήριο

“Τουρνουά σκακιού. Αποτίμηση του προγράμματος”

Προσδωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχος του εργαστηρίου είναι οι μαθητές να διασκεδάσουν με την απόλαυση σκακιστικών παρτίδων με άλλους αθλητές- μαθητές/αθλήτριες- μαθήτριες.

Θέλοντας να δώσουμε στα παιδιά την δυνατότητα να απολαύσουν σκακιστικές παρτίδες με άλλους μαθητές δια ζώσης οργανώσαμε το 1ο προσχολικό τουρνουά σκακιού. Προσκαλέσαμε νήπια από όμορα νηπιαγωγεία που είχαν ασχοληθεί με το ίδιο εργαστήριο και περάσαμε ένα όμορφο και δημιουργικό απόγευμα. Τα παιδιά στο τέλος βραβεύτηκαν.

